

KansalaisAreena ry

TIEDOTE

17.12.2014

Vapaaehtoisen asema tulee turvata

Suomessa vapaaehtoistoimintaa koskevan lainsäädännön valmistelun koordinointi ei ole yhdenkään selkeän tahon vastuulla. Niillä ministeriöillä, joiden toimialaan asiaan liittyvää lainsäädäntöä kuuluu, on lähinnä vapaaehtoistoimintaa rajoittava näkökulma. Vapaaehtoistoiminnan lainsäädännön kehittämisestä ja suotuisan toimintaympäristön edistämisestä vastaava taho tulee löytää.

Hallitusohjelmassa linjataan, että kansalaisjärjestöjen toimintaedellytyksiä vapaaehtois- ja vertais-tuen, auttamistyön ja erityispalvelujen tuottajina vahvistetaan, resursointia parannetaan sekä varainhankintaa ja verovapautta selkeytetään.

Valtioneuvoston demokatiapoliittisessa selonteossa 2014 linjataan, että vapaaehtoistyön edellytyksiä kehitetään, ohjeistusta täsmennetään ja asetetaan työryhmä selvittämään vapaaehtoistyön lainsäädännön kehittämistarpeita Suomessa. Työryhmän tulee myös selvittää ministeriöiden koordinoitivastuita vapaaehtoistoimintaa koskevan lainvalmistelun sekä vapaaehtoistoiminnan yleisten edellytysten luomisen osalta. Eduskunnan vapaaehtoistoiminnan tukiryhmän puheenjohtaja kansanedustaja **Sanna Lauslahti** (kok) jätti marraskuussa eduskunnan puhemiehelle kirjallisen kysymyksen vapaaehtoistyön koordinoitivastuukysymyksen etenemisestä.

- Yksi tärkeimpiä tapoja rakentaa osallisuutta ja toisista välittämistä on vapaaehtoistoiminta, jonka osalta Suomesta puuttuu selkeä, edistävää ja mahdollistava lainsäädäntö. Nyt lainsäädäntömme on pirstaleista ja vapaaehtoistoiminnan edellytysten kannalta poissulkevaa, ei mahdollistavaa, sanoo Sanna Lauslahti.

Lainsäädäntö on hajautunut eri ministeriöihin

Vapaaehtoistoimintaan liittyvät ohjeistukset ja lainsäädäntö tulee päivittää. Valtioneuvoston demokatiapoliittisessa selonteossa 2014 linjattiin, että vapaaehtoistyön edellytyksiä kehitetään ja asetetaan työryhmä selvittämään vapaaehtoistyön lainsäädännön kehittämistarpeita Suomessa ja ohjeistuksen täsmennämistä. Työryhmä selvittää myös ministeriöiden koordinoitivastuita vapaaehtoistoimintaa koskevan lainvalmistelun sekä vapaaehtoistoiminnan yleisten edellytysten luomisen osalta.

Lauslahti painottaa, että Suomessa on maailman huipputasoa olevat lähtökohdat vapaaehtoistoiminnan kehittämiseen.

Liikenne- ja kuntaministeri **Paula Risikko** vahvistaa vastauksessa, että valtiovarainministeriö on valmistelemassa työryhmän asettamista niin, että työryhmä voisi aloittaa työskentelynsä alkuvuodesta 2015. Työryhmän tehtävänä on tehdä esitykset vapaaehtoistoimintaa koskevan lainsäädännön mahdollisista uudistamistarpeista ja ohjeistuksen päivittämistarpeista sekä esitys siitä, minkä ministeriön vastuulle vapaaehtoistoimintaa koskevan lainvalmistelun koordinoinnin sekä vapaaehtoistoiminnan yleisten edellytysten luominen tulisi kuulua. Työryhmä raportoi työstään keväällä 2015. Työryhmää johtaa valtiovarainministeriö ja mukaan tulee virkamiehiä oikeusministeriöstä, opetus- ja kulttuuriministeriöstä, sosiaali- ja terveysministeriöstä, ulkoasiainministeriöstä ja ympäristöministeriöstä sekä valtioneuvoston kansliasta. Työryhmä hyödyntää kansalaisyhteiskuntapolitiikan neuvottelukunnan (KANE) asiantuntemusta.

Vapaaehtoistoiminnan lainsäädännön kehittämistarve on tullut esille monissa eri selvityksissä viime aikoina. Kansalaisyhteiskuntapolitiikan neuvottelukunta KANE ja Kansalaisareena ry tekivät syyskuussa selvityksen vapaaehtoistoiminnan esteistä ja kehittämistarpeista. Kilpailu- ja kuluttajavirasto puolestaan julkisti joulukuussa Sitran tuella tehdyn selvityksen vapaaehtoistoiminnan mahdollisuuksista ja esteistä. Selvityksen tavoitteena on tuoda esiin lainsäädännön, viranomaisohjeiden ja -käytäntöjen sekä muiden institutionaalisten tekijöiden vaikutuksia vapaaehtoistoiminnan toimintaedellytyksiin. Lisäksi tavoitteena on kartoittaa vapaaehtoistoiminnan toimintaympäristöä eli selvittää vapaaehtoistoiminnan mahdollisuuksia ja toisaalta esteitä.

Lisätietoja:

Sanna Lauslahti, 050 5122380, sanna.lauslahti(at)eduskunta.fi

Kansalaisareena ry:n toiminnanjohtaja Anitta Raitanen p. 050 4420 429,

anitta.raitanen(at)kansalaisareena.fi.